

Струка (назив):	САОБРАЋАЈ		
Занимање (назив):	ТЕХНИЧАР ЛОГИСТИКЕ И ШПЕДИЦИЈЕ		
Предмет (назив):	ОСНОВИ САОБРАЋАЈА И ТРАНСПОРТА		
Опис (предмета):	Стручно-теоријски предмет		
Модул (наслов):	Жељезнички, вертикални и цјевоводни саобраћај		
Датум:	2020. година	Шифра:	Редни број: 02
Сврха			
Модул је креиран тако да омогући ученицима упознавање са историјским развојем жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја, њиховим експлоатационо-техничким карактеристикама, њиховом инфраструктуром, средствима, капацитетима и терминалима.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Циљеви			
Кроз овај модул ученици ће бити оспособљени да: <ul style="list-style-type: none"> - стекну знања о развоју жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја кроз историју; - упознају елементе инфраструктуре жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - објасне експлоатационо-техничке карактеристике жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - препознају средства којима се обавља жељезнички, вертикални и цјевоводни саобраћај; - дефинишу капацитет средстава жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - стекну знања о терминалима жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - упоређују предности и недостатке жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја.			
Теме			
1. Жељезнички саобраћај; 2. Вертикални саобраћај; 3. Цјевоводни саобраћај.			

Тема	Исходиучења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Жељезнички саобраћај	<ul style="list-style-type: none"> • изложи развој жељезничког саобраћаја кроз вијекове; • објасни историјски развој жељезничких путева; • објасни историјски развој средстава за превоз жељезничког саобраћаја; • објасни основне и изведене карактеристике жељезничког саобраћаја; • дефинише мјесто жељезничког у саобраћајном систему; • наведе предности и недостатке жељезничког саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја; • наброји подјеле жељезничких путева; • наброји саставне дијелове пруга; • наброји врсте сигнализације у жељезничком саобраћају; • објасни употребу сигнализације у жељезничком саобраћају; • наброји карактеристике средстава жељезничког саобраћаја; • наброји вучна и вучена средства за превоз путника и литерета у жељезничком саобраћају; • објасни путничке и теретне терминале жељезничког са	<ul style="list-style-type: none"> • представи историјски развој путева жељезничког саобраћаја; • представи историјски развој средстава за превоз жељезничког саобраћаја; • представи основне и изведене карактеристике жељезничког саобраћаја; • упоређује предности и недостатке жељезничког саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја. • категоризује жељезничке путеве-пруге према значају; • илуструје саставне дијелове жељезничких путева; • категоризује врсте сигнализације у жељезничком саобраћају; • разликује вучна и вучена средства жељезничког саобраћаја по врстама и капацитетима; • упоређује карактеристике различитих вучних или вучених средства у жељезничком саобраћају; • илуструје елементе терминала жељезничког саобраћаја за	<ul style="list-style-type: none"> • показује интерес за самосталним учењем, радом и напредовањем; • самоувјерено приступа учењу; • има позитиван став према новој технологији и њеној практичној примјени; • поштује захтјево кроз развој саобраћајних услуга, тесавјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; • ефикасно планира и организује вријеме; • испољилу љубавност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односима сарадницима; • одговорно рјешава проблеме	<p>За извођење наставе користити стандардне учioniце које постоје у мултимедијалној опреми.</p> <p>У свим јединицама примјенити фронтални обликовање (користећи предавања кратког трајања, предавања уз употребу пројекције, предавања уз употребу штампаног материјала и предавања комбинована с питањима)</p> <p>комбинован са доданим облицима и методама.</p> <p>Примијенити индивидуални обликовање при изучавању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - историјског развоја путева и развоја средстава за превоз жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - карактеристика жељезничког, цјевоводног и вертикалног саобраћаја; - подјеле путева жељезничког саобраћаја; - карактеристика средстава жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - путничких, теретних, ражирних и техничких терминала жељезничког саобраћаја, као и придефинисање терминала вертикалног

	обраћаја; • објасни ранжирне и техничке терминале железничког саобраћаја.	превоз путника и терета; • илуструје елементе ранжирних и техничких терминала железничког саобраћаја.	ураду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад,	алног и цјевоводног саобраћаја. Примјени ти групни облик рада код изучавања: <ul style="list-style-type: none"> - предности и недостатака железничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - саставних дијелова пруга, сигнализације у железничком саобраћају, инфраструктуре вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - вучних и вучених средстава и капицета за превоз путника и терета железничког саобраћаја и средстава и капацитета вертикалног и цјевоводног саобраћаја. У електронској форми приказати: <ul style="list-style-type: none"> - шеме историјског развоја пруга и средстава за превоз железничког саобраћаја; - шеме историјског развоја вертикалног саобраћаја; - шеме историјског развоја цјевоводног саобраћаја; - подјела путева у железничком
2. Вертикални саобраћај	• изложи развој вертикалног саобраћаја кроз вијекове; • објасни карактеристике вертикалног саобраћаја; • дефиниши мјесто вертикалног саобраћаја у саобраћајној систему; • наведе предности и недостатке вертикалног саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја; • објасни инфраструктуру вертикалног саобраћаја; • наброји карактеристике вертикалног саобраћаја; • објасни средства и капацитете вертикалног саобраћаја; • објасни терминале вертикалног саобраћаја.	• представи историјски развој вертикалног саобраћаја; • представи основне и изведене карактеристике вертикалног саобраћаја; • упоређује предности и недостатке вертикалног саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја; • да наведе примјере употребе инфраструктуре вертикалног саобраћаја; • представи средства и капацитете вертикалног саобраћаја; • илуструје елементе терминала вертикалног саобраћаја.	• испољи позитиван однос према професионално–етичким нормама и вриједностима; • испољи иницијативу и предузимљивост; • испољаваспособност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	

3. Цјевоводни саобраћај	<ul style="list-style-type: none"> • изложи развој цјевоводног саобраћаја кроз вијекове; • објасни експлоатационо-техничке карактеристике цјевоводног саобраћаја; • дефиниши мјесто цјевоводног саобраћаја у саобраћајној систему; • наведе предности и недостатке цјевоводног саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја; • објасни инфраструктуру цјевоводног саобраћаја. • наброји карактеристике средстава цјевоводног саобраћаја; • објасни средства и капацитете цјевоводног саобраћаја; • објасни терминале цјевоводног саобраћаја. 	<ul style="list-style-type: none"> • представи историјски развој цјевоводног саобраћаја; • представи основне и изведене карактеристике цјевоводног саобраћаја; • упоређује предности и недостатке цјевоводног саобраћаја у односу на друге видове саобраћаја; • да наведе примјере употребе инфраструктуре цјевоводног саобраћаја; • представи средства и капацитете цјевоводног саобраћаја; • илуструје елементе терминала цјевоводног саобраћаја. 	<div>саобраћају;</div> <ul style="list-style-type: none"> - скице попречних пресјека профила пруга; - сигнализације у жељезничком саобраћају; - карактеристике појединих средстава жељезничког, вертикалног и цјевоводног саобраћаја; - вучна и вучена средства у жељезничком саобраћају; - средства вертикалног саобраћаја; - средства цјевоводног саобраћаја; - путничке жељезничке терминале; - теретне жељезничке терминале; - ранжирних жељезничких терминала; - техничке жељезничке терминале; - терминале вертикалног саобраћаја; - терминале цјевоводног саобраћаја.
Интеграција			
<ul style="list-style-type: none"> - Саобраћајна географија, Саобраћајна инфраструктура, Робно транспортни центри, Моторна возила, Организација превоза 			
Извори			
<p>Извори којима наставник може користити у раду:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лазар Филиповић, „Основ саобраћаја и транспорта“, 2009/2010., Завод за уџбенике Београд; - Наташа Бојковић, Маријана Петровић, 2018. „Увод у саобраћај и транспорт“, Универзитет у Београду, Саобраћајни факултет; - Јагањак Кемал, Татлић Мидхат, 1997., „Основни друмског саобраћаја“, Сарајево, Sarajevo Publishing; - остали одобрени уџбеници; - стручна литература; - видео записи; - интернет. 			

Оцјењивање

Праћење, вредновање и оцјењивање ученичких постигнућа се врши континуирано, у складу са Правилником. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Оцјењивање ће се провести кроз двије технике: усмено испитивање и тест.

Наставник може да оцјењује:

- тачност и прецизност знања;
- степен укључености у рад у одјељењу и групи;
- активност ученика на настави,
- прецизност датих солуција и комплетност датог одговора на тесту.